

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра суспільно-гуманітарних наук

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП «Туризм»
доц. Валентина ДЕМКО
«7 » вересня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедрою
доц. Володимир МИХАЙЛОВ
“ _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Саморозвиток та саморегулювання особистості»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація»
(на основі повної загальної середньої освіти
та ОС «Молодший спеціаліст»)
за ОПП «Туризм»

факультет економіки та бізнесу

2023–2024 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Саморозвиток та саморегулювання особистості» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 242 «Туризм і рекреація» за ОПП «Туризм» (на основі повної загальної середньої освіти та ОС «Молодший спеціаліст»). Запоріжжя. ТДАТУ. 2023. 12 с.

Розробники: Тараненко Г.Г., к.п.н., доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри суспільно-гуманітарних наук.

Протокол № 1 від «30» серпня 2023 року

Завідувач кафедри СГН

доц. Володимир МИХАЙЛОВ

«___» 2023 р.

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація» за ОПП «Туризм» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» (на основі повної загальної середньої освіти та ОС «Молодший спеціаліст»)

Протокол № ___ від «___» _____ 2023 року

Голова доц. _____ Юлія ВОРОНІНА

«___» _____ 2023 р.

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<u>денна форма навчання</u> (денна або заочна)	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>24 Сфера обслуговування</u> (шифр і назва)	<u>Обов'язкова</u> (обов'язкова або за вибором студента)	
Загальна кількість годин – 120 годин	Спеціальність <u>242 «Туризм і рекреація»</u> (шифр і назва)	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		2, 1с	3, 1
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 2 год. самостійна робота – 7,1 год.	Ступінь вищої освіти <u>«Бакалавр»</u>	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	10 год.
		Лабораторні заняття	0 год.
		Практичні заняття	10 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	100 год.
		Форма контролю: <u>Екзамен</u> (екзамен або диференційований залік)	

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення курсу є: формування гармонійної особистості майбутнього фахівця через набуття практичних навичок саморозвитку та саморегуляції; забезпечити майбутніх фахівців знаннями і вміннями самопізнання та саморозвитку особистості, розробляти програму саморозвитку та надавати консультативну і організаційну допомогу з питань самопізнання, саморозвитку, самореалізації особистості в роботі із колегами.

Завданням курсу є: вивчення психолого-педагогічних засад саморозвитку та саморегуляції особистості і компетентнісного підходу до професійної підготовки майбутніх фахівців; набуття вміння у професійній діяльності ґрунтуватися на системному підході до самодіагностики, самоаналізу, саморозвитку та саморегуляції особистості; вироблення умінь застосовувати здобуті знання у професійному саморозвитку та самореалізації; поряд із вивченням теоретичних положень, сформувати навички самодіагностики, самоаналізу та розробки програми саморозвитку, використання засобів саморегуляції; на основі здобутих знань, умінь і навичок, бути здатним систематично підвищувати рівень особистих професійних компетентностей та організовувати саморозвиток та саморегуляцію оточуючих, допомагати їх подальшому особистісному та професійному розвитку.

Результати навчання (з урахуванням soft skills)

Інтегральна компетентність – здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації, як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність планувати та управляти часом.
- Здатність працювати в команді та автономно.

Фахові компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту
  - Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал
  - Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.

- Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

- Здатність виокремлення і вдосконалення індивідуальних засобів саморозвитку і саморегуляції особистості для забезпечення систематичного самовдосконалення та підвищення рівня професійних компетентностей.

Програмні результати навчання:

- Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт
- Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

- Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

- Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

- Проявляти толерантність до альтернативних

- Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

- Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

- Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

- Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

- Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

- Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

- Розробляти програми саморозвитку і використовувати засоби саморегуляції для забезпечення систематичного підвищення рівня професійних компетентностей, та особистісних навичок ефективної соціальної комунікації.

Soft skills:

- комунікативні навички: письмове, вербальне й невербальне спілкування; вести суперечки і відстоювати свою позицію, спілкування в конфліктній ситуації; навички створення, керування й побудови відносин у команді.

- уміння виступати привселюдно: навички, необхідні для виступів на публіці та доведення своєї думки до соціуму; проводити презентації отриманих результатів.

- керування часом - уміння справлятися із завданнями вчасно, не відчуваючи дискомфорту.

- гнучкість і адаптивність: вміння пристосовуватися до отриманих результатів та за можливістю впливати на кінцевий результат.

- лідерські якості: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати та відстоювати рішення; уміння встановлювати мету та складати план її досягнення.

- особисті якості: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до навколишніх.

Міждисциплінарні зв'язки з урахуванням структурно-логічної схеми ОПШ «Туризм».

Перелік навчальних дисциплін, знання з яких потрібні для вивчення освітньої компоненти «Саморозвиток та саморегулювання особистості»: «Соціальна філософія та конфліктологія», «Іноземна мова».

Перелік навчальних дисциплін, вивчення яких у подальшому базується на матеріалі освітньої компоненти «Саморозвиток та саморегулювання особистості»: «Організація анімаційної діяльності», «Організація та технологія готельно-ресторанного господарства».

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ САМОПІЗНАННЯ ЯК ОСНОВИ САМОРОЗВИТКУ ТА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ.

Тема 1. Задатки та здібності людини. Самооцінка особистості. Темперамент і характер [1; 2; 3; 4; 5; 8; 9; 10; 13; 16; 18; 34; 35; 36]. Пізнання людських задатків та здібностей. Пізнання та діагностика здібностей. Вивчення пізнавальних процесів (пам'ять, увага, уява, мислення, мова). Закономірності формування здібностей. Самооцінка у самотворенні. Самооцінка та успіх. Адекватність самооцінки. Формула самооцінки. Методи підвищення самооцінки. Знання про темперамент і характер людини. Методи вивчення властивостей темпераменту і рис характеру. Типи темпераменту і його властивості. Акцентуації характеру.

Тема 2. Інтереси і потреби особистості [1; 2; 3; 4; 5; 8; 9; 10; 13; 16; 18; 36]. Вивчення інтересів, потреб і мотивів поведінки людини. Переконавання та прагнення особистості. Вивчення професійних схильностей особистості. Поняття про мотивацію та її місце в структурі психіки.

Тема 3. Емоційна саморегуляція та компетентність [1; 2; 3; 4; 5; 8; 9; 10; 12; 13; 16; 18; 36]. Роль емоційної саморегуляції. Методи саморегуляції особистості. Секрети здатності керувати своїми емоціями. Вплив соціальних умов на емоційну саморегуляцію. Поняття компетентності та її роль в особистому зростанні. Емоційна пам'ять.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ САМОРОЗВИТКУ ТА САМОРЕГУЛЯЦІЇ ОСОБИСТОСТІ.

Тема 4. Пізнання взаємостосунків людей. Комунікація із оточенням. Здатність працювати в команді та етичні мотиви спільної діяльності [1; 2; 3; 4; 5; 7; 10; 13; 16; 18; 34; 35; 36]. Основи взаємостосунків людей. Вплив на взаємостосунки людей та на своє ставлення до людини. Вплив на ставлення оточуючих до себе. Керування вчинками інших людей. Розвиток комунікативних здібностей. Трудова діяльність і характер людини. Характер і спілкування. Здатність працювати в команді. Етичні мотиви спільної діяльності. Соціально-психологічний клімат у колективі.

Тема 5. Резерви успішної діяльності. Креативність [1; 2; 3; 4; 5; 7; 8; 9; 10; 12; 13; 16; 18; 36]. Зовнішній вигляд та успіх. Елементи зовнішнього вигляду. Ознаки зовнішності людини і їх відображення. Поради, щодо зовнішнього вигляду. Імідж особистості. Креативність та її роль у досягненні успіху. Харизматичні характеристики лідера.

Тема 6. Вплив на оточення та мотивація людей рухатися до спільної мети [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 10; 12; 13; 16; 18; 34; 35; 36]. Можливості впливу на поведінку інших людей. Керування емоційними станами інших людей. Регуляція поведінки, думок і образів. Основні методи впливу на людей.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади самопізнання як основи саморозвитку та самореалізації особистості.							
1-2	Лекція 1	Задатки та здібності людини. Самооцінка особистості. Темперамент і характер.	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Методики визначення задатків та здібностей людини. Рівень особистої самооцінки. Методики визначення темпераменту і характеру	-	-	2	-	7
	Самостійна робота 1	Закономірності формування здібностей. Акцентуації характеру.	-	-	-	10	4
3-4	Лекція 2	Інтереси, потреби та мотивація особистості	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 2	Дослідження інтересів, потреб та мотивація особистості	-	-	2	-	8
	Самостійна робота 2	Поняття про мотивацію та її місце в структурі психіки	-	-	-	10	3
5	Лекція 3	Емоційна саморегуляція та компетентність	2	-	-	-	-
	Самостійна робота 3	Емоційна пам'ять	-	-	-	10	3
6-7	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1	-	-	-	5	-
	ПМК 1	Підсумковий контроль	-	-	-	-	10

		за змістовий модуль 1					
Всього за змістовий модуль 1 - 45 год.			6	-	4	35	35
Змістовий модуль 2. Технології та методи саморозвитку та саморегуляції особистості.							
8	Практичне заняття 3	Методи емоційної саморегуляції	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 3	Створення власної методики саморегуляції	-	-	-	10	4
9-10	Лекція 4	Пізнання взаємостосунків людей. Комунікація із оточенням. Здатність працювати в команді та етичні мотиви спільної діяльності	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 4	Навички ефективної роботи в команді та етичні мотиви спільної діяльності	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 4	Розвиток комунікативних здібностей. Соціально-психологічний клімат у колективі	-	-	-	10	3
11-12	Лекція 5	Резерви успішної діяльності. Креативність	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Дослідження резервів успішної діяльності та розвиток креативності	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 5	Харизматичні характеристики лідера	-	-	-	10	3
13-14	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2	-	-	-	5	-
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 45 год.			4	-	6	35	35
Екзамен			-	-	-	-	30
Всього з навчальної дисципліни – 90 год.			10	-	10	70	100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №1

1. Поняття про задатки та здібності людини
2. Пізнання людських задатків та здібностей.
3. Пізнання та діагностика здібностей.

4. Вивчення пізнавальних процесів (пам'ять, увага, уява, мислення, мова).
5. Закономірності формування здібностей.
6. Самооцінка особистості.
7. Темперамент і характер.
8. Самооцінка у самотворенні.
9. Самооцінка та успіх.
10. Адекватність самооцінки.
11. Формула самооцінки.
12. Методи підвищення самооцінки.
13. Знання про темперамент і характер людини.
14. Методики вивчення властивостей темпераменту і рис характеру.
15. Типи темпераменту і його властивості.
16. Типологія характеру.
17. Акцентуації характеру.
18. Інтереси і потреби особистості
19. Вивчення інтересів, потреб і мотивів поведінки людини.
20. Переконавання та прагнення особистості.
21. Вивчення професійних схильностей особистості.
22. Поняття про мотивацію та її місце в структурі психіки.
23. Емоційна саморегуляція та компетентність.
24. Роль емоційної саморегуляції.
25. Методи саморегуляції особистості.
26. Секрети здатності керувати своїми емоціями.
27. Вплив соціальних умов на емоційну саморегуляцію.
28. Поняття компетентності та її роль в особистому зростанні
29. Емоційна пам'ять.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №2

1. Пізнання взаєностосунків людей.
2. Комунікація із оточенням.
3. Основи взаєностосунків людей.
4. Вплив на взаєностосунки людей та на своє ставлення до людини.
5. Вплив на ставлення оточуючих до себе.
6. Керування вчинками інших людей.
7. Розвиток комунікативних здібностей.
8. Здатність працювати в команді.
9. Етичні мотиви спільної діяльності.
10. Трудова діяльність і характер людини.
11. Характер і спілкування.
12. Здатність працювати в команді
13. Етичні мотиви спільної діяльності
14. Соціально-психологічний клімат у колективі
15. Резерви успішної діяльності.

16. Креативність.
17. Зовнішній вигляд та успіх.
18. Елементи зовнішнього вигляду.
19. Ознаки зовнішності людини і їх відображення.
20. Поради, щодо зовнішнього вигляду.
21. Імідж особистості.
22. Креативність та її роль у досягненні успіху.
23. Харизматичні характеристики лідера.
24. Вплив на оточення та його роль для саморозвитку особистості.
25. Мотивація людей рухатися до спільної мети.
26. Можливості впливу на поведінку інших людей.
27. Керування емоційними станами інших людей.
28. Регуляція поведінки, думок і образів.
29. Основні методи впливу на людей.

6 МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які використовуються в процесі проведення лекційних та практичних занять з навчальної дисципліни: лекції з використанням мультимедійних презентацій та проблемного викладання, робота в групах, розв'язування ситуаційних завдань, кейсів.

7 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією: навч. посібник : рекомендовано МОН України Стер. изд. Херсон : Олді-плюс, 2019. 212 с.
2. Кудрик Л., Бешлей А., Мельник У. Самокоучинг. Як запобігти професійному вигоранню. Київ : Видавнича група «Шкільний світ», 2019. 216 с.
3. Кузікова С. Б. Психологічні основи становлення суб'єкта саморозвитку в юнацькому віці: монографія. Суми : СумДПУ, 2020. 324 с.
4. Лозовой В. О., Єрахторіна О. М. Самовиховання, самовдосконалення особистості як засоби становлення й розгортання індивідуальності. Вісник Національного університету Юридична академія України імені Ярослава Мудрого. Серія : Філософія. 2019. № 3. С. 81-95.
5. Нежинська О. О., Тименко В. М. Основи коучингу: навч. посіб. Київ; Харків : ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2017. 220 с.
6. Організація самовиховання особистості. Навчально-методичний посібник для педагогів (матеріали авторської творчої майстерні). Частина 1. Коучингові підходи в організації самовиховання особистості / За заг. ред. Ліліани Кудрик. Львів: КЗ ЛОР «ЛОШПО», 2020. 100 с.
7. Розов В. І. Адаптивні антистресові психотехнології: навч. посібник К. : Кондор, 2015. 278 с.
8. Самовиховання і саморегуляція особистості: навч. посібник / уклад. О. М. Шевчук. 2-ге вид., переробл. і допов. Умань : Софія, 2011. 128 с.

9. Сенн Л. Ліфт настрою. Як керувати своїми почуттями та емоціями. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. 223 с.

10. Сердюк Л. З. Самотворення особистості як цілісний самодетермінований феномен. Актуальні проблеми психології : зб. наук. праць Ін-ту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Випуск 38. Миколаїв, 2015. С. 422-431.

11. Стівен К. 12 важелів успіху. пер. з англ. Р. Ключко.Л.: Видавництво Старого Лева, 2018. 400 с.

12. Трейсі Б. Максимум успішності. Стратегії і навички для розкриття прихованого потенціалу Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2017. 336 с.

13. Фесенко, Г. Г. Психологія управління та конфліктологія: курс лекцій. Електрон. текстові дані. Х. : ХНУМГ, 2013. 132 с

14. Чалдіні Г. Психологія впливу. Харків, 2017. 352 с.

15. Шаповалова І. В. Моральне виховання та самовиховання як умови становлення вільної особистості. Гілея: науковий вісник. 2015. Вип. 100. С. 182-185.

16. Шахов В. І. Роль психологічних механізмів у вихованні та самовихованні особистості. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. 2015. № 43. С. 402-406.

Допоміжна:

17. Браун. Б. Дари недосконалості. Х: Клуб сімейного дозвілля, 2017.

18. Вебб К. Живи на всі сто. Пер.з англ. В. Глінка. К.: Наш формат, 2018.

19. Волченко Л. П. Соціально-психологічні впливи та процес соціалізації особистості. Теоретичні і прикладні проблеми психології. 2018. № 2. С. 67-77. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tipp2018_2_10

20. Гілл Н. Думай і багатій. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2017. 222 с.

21. Главацька О. Л. Основи самовиховання особистості. Навчально-методичний посібник. К.: Кондор, 2018. 206 с.

22. Голдсміт М. Перемикайся. К.: Наш формат, 2017.

23. Дочинець М. Якщо послухати мудреців... Мукачево: Карпатська вежа, 2018. 236 с.

24. Завацький В.Ю. Вплив стратегій соціальної поведінки особистості на її здатність до антиципації. Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 4. Том 1. 2017. С. 143-147.

25. Ібука М. Після трьох вже пізно. К.: Сварог, 2020. 152 с.

26. Ібука М. Після трьох вже пізно. К.: Школа, 2017. 235 с.

27. Кудрик Л. Г., Бешлей А. В., Мельник У. Р. Казка мого життя: коучингові техніки і психологічні практики для зміни життєвого сценарію: практичний посібник для психологів, педагогів, коучів і тренерів. Львів, 2019.

28. Пуї Ж.-Б., Блох С., Бланшар А. Енциклопедія неуків, бунтівників та інших геніїв. Львів: Видавництво Старого Лева, 2018. 143 с.

29. Тараненко Г.Г., Поправко О.А. Імплементация тренінгових технологій в освітній процес закладу вищої освіти як умова особистісного та професійного зростання майбутнього фахівця. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2021 р., № 74, Т. 3. 153-158.

30. Тараненко Г.Г., Гончарова О.А. Інноваційна діяльність особистості як важлива умова гармонізації культурно-освітнього простору: філософсько-освітній аспект. *Філософські обрії*. 2016. Вип. 35. С. 162-173.

31. Тараненко Г.Г. Критичне мислення як умова набуття логічної компетентності та формування логічної культури особистості в сучасному культурно-освітньому просторі. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка». Випуск № 28. Дрогобич, 2020. С.128-133.

32. Тараненко Г.Г. Логіко-формуючий потенціал соціального середовища у формуванні логічної культури здобувачів вищої освіти. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2019. № 62. Т. 2. С.212-215.

33. Тараненко Г.Г. Логічна компетентність як важливий складник комунікативної компетентності здобувача вищої освіти агротехнологічного закладу вищої освіти. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. № 68., 2019. С.204-208.

34. Тараненко Г.Г., Троїцька Т.С. Цілісність людини у трансдисциплінарному синтезі: спроба філософської кристалізації. Актуальні проблеми філософії та соціології. 2017. № 15. С. 139-141.

35. Ферреро Б. Ваші діти мають лише вас! Львів: Свічадо, 2015. 225 с.

8. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

36. Освітній портал ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. – Точка доступу: <http://op.tsatu.edu.ua/login/index.php>

37. Науково-технічна бібліотека ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. – Точка доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>

38. Сайт кафедри суспільно-гуманітарних наук ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. – Точка доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/shn/>